

Analiza poslovnih subjekata koji se bave sportskom djelatnosti u okviru poreznog sustava Republike Hrvatske

Štos, Sandra

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:870160>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository - Polytechnic of Međimurje Undergraduate and Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

SANDRA ŠTOS

**ANALIZA POSLOVNIH SUBJEKATA KOJI SE BAVE
SPORTSKOM DJELATNOSTI U OKVIRU
POREZNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE**

DIPLOMSKI RAD

Čakovec, lipanj 2022.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

SANDRA ŠTOS

**ANALIZA POSLOVNIH SUBJEKATA KOJI SE BAVE
SPORTSKOM DJELATNOSTI U OKVIRU
POREZNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE**

**ANALYSIS OF BUSINESS ENTITIES ENGAGED IN
SPORTS ACTIVITIES WITHIN THE TAX SYSTEM OF
THE REPUBLIC CROATIA**

DIPLOMSKI RAD

Mentor:
Tomislav Hublin, v. pred.

Čakovec, lipanj 2022.

Čakovec, 24. veljače 2022.

država: **Republika Hrvatska**
Predmet: **Menadžment sportsko rekreacijskih sadržaja u turizmu i sportu**
Polje: **5.10 Kineziologija**

DIPLOMSKI ZADATAK br. 2021-MTSD-I-80

Pristupnik: **Sandra Štos (0313021404)**
Studij: Izvanredni specijalistički diplomski studij Menadžment turizma i sporta
Zadatak: **Analiza poslovnih subjekata koji se bave sportskom djelatnosti u okviru poreznog sustava Republike Hrvatske**

Opis zadatka:

Zakon o sportu definira da sportsku djelatnost u Republici Hrvatskoj mogu obavljati fizičke osobe, pravne osobe i školska sportska društva. Fizičke osobe su sportaši, treneri, osobe osposobljene za rad u sportu, osobe koje sudjeluju u organiziranju i vođenju sportskog natjecanja te menadžeri u sportu dok su pravne osobe udruge, trgovačka društva i ustanove. Svrha ovog rada je provesti analizu subjekata koji se bave sportskom djelatnosti kroz pogodnosti i nedostatke djelovanja unutar određenog pravnog oblika poslovanja temeljem konkretnih primjera.

Zadatak uručen pristupniku: 24. veljače 2022.

Rok za predaju rada: 20. rujna 2022.

Mentor:

Predsjednik povjerenstva za
diplomski ispit:

Tomislav Hublin, v. pred

ZAHVALA

Želim zahvaliti mentoru Tomislavu Hublinu, v. pred., koji mi je svojim savjetima i smjernicama pomogao pri izradi ovog završnog rada.

Također u tom svjetlu moram spomenuti sve profesore i asistente koji su uvijek bili spremni na suradnju, pomažući mi da svoje obrazovanje podignem na višu razinu.

Hvala i kolegama, djelatnicima Ministarstva financija, Porezne uprave, bez kojih temu ovog rada ne bi bilo moguće u cijelosti napisati.

I na kraju, velika i posebna zahvala mojoj obitelji na pruženoj podršci tijekom studiranja, što su bili uz mene i u teškim i u lijepim trenucima, jer bez njihove bi podrške moj cilj bilo mnogo teže ostvariti.

Jedna je osoba posebno vjerovala u mene – tata, hvala ti...

Sandra Štos

SAŽETAK

U fokusu ovog diplomskog rada su sportaši i ostali djelatnici u sportu, pravne osobe u sportskoj djelatnosti, odnosno njihove obveze kad je riječ o porezima na dohodak, porezima na dobit i doprinosima. Kroz rad se daje prikaz načina oporezivanja primitaka prema Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o porezu na dobit.

Definirat će se odredbe bitne za oporezivanje sportskih djelatnika, kao i analizirati podaci registriranih sportskih djelatnika ovisno o statusu i vrstama dohotka kroz tri odabrana razdoblja. Isto tako, bit će prikazano kojem načinu oporezivanja su sportski djelatnici skloniji te kakav je odnos dohotka/dobiti i gubitka prema verificiranim podacima Porezne uprave.

U radu će se i raščlaniti i objasniti podaci vezani uz porezno priznate olakšice i dana darovanja u sportskim djelatnostima u okviru Zakona o porezu na dohodak na temelju predanih obrazaca poslovnih subjekata u sportskim djelatnostima.

Posebno se pritom koriste zakonski okviri kojima su propisani načini i vrste oporezivanja fizičkih i pravnih osoba te podaci prikupljeni iz Informacijskog sustava Porezne uprave.

Ključne riječi: sportaš, pravne osobe u sportskoj djelatnosti, porez, dohodak, dobit, neoporezivi primici sportaša, darovanja

Sadržaj

SAŽETAK

1. UVOD.....	6
2. PREGLED OPĆIH POJMOVA	7
2.1. Sportaši i ostali djelatnici u sportu	7
2.2. Pravne osobe u sustavu sporta	8
2.3. Porez na dohodak	8
2.4. Porez na dobit	9
2.5. Porez na dodanu vrijednost	10
3. POREZNI STATUS POSLOVNIH SUBJEKATA U SPORTSKOJ DJELATNOSTI ..	11
3.1. Porezni status fizičkih osoba u sportu	11
3.1.1. Profesionalni sportaši	11
3.1.2. Sportaši amateri	14
3.1.3. Ostali djelatnici u sportu.....	14
3.2. Isplate sportskim djelatnicima – primjeri	15
3.3. Porezni status pravnih osoba u sportu	16
3.4. Porezne olakšice za sportaše	17
4. ANALIZA POSLOVNIH SUBJEKATA KOJI SE BAVE SPORTSKOM DJELATNOSTI U POREZNOM SUSTAVU REPUBLIKE HRVATSKE	19
4.1. Fizičke i pravne osobe registrirane u Poreznoj upravi u sportskoj djelatnosti	19
4.2. Porez na dodanu vrijednost – status obveznika u sportskoj djelatnosti.....	23
4.3. Ostvareni dohodak/dobit obveznika primarne sportske djelatnosti.....	25
4.4. Pregled darovanja iskazanih u poreznim prijavama obveznika koji obavljaju sportske djelatnosti.....	26
4.5. Neoporezivi primici s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportske stipendije	27
5. ZAKLJUČAK.....	29
6. LITERATURA	30
PRILOZI.....	31
Popis tablica.....	31
Popis slika.....	31

1. UVOD

U ovom diplomskom radu cilj je dati uvid u porezno funkcioniranje sportaša i pravnih osoba u sportu prema Zakonu o sportu (Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20), s naglaskom na sportaše rezidente, fizičke i pravne osobe koje u Republici Hrvatskoj imaju prebivalište ili uobičajeno boravište ili sjedište.

Rad nudi prikaz poreznog tretmana poslovnih subjekata koji se bave sportom unutar poreznog sustava Republike Hrvatske.

Ukratko se obrađuje pojam sportaša i ostalih djelatnika u sportu te nudi objašnjenje uloga pravnih osoba u sustavu sporta, a sve sukladno Zakonu o sportu (2006.). Sportaši se, naime, dijele na profesionalne sportaše i na sportaše amatere, dok se ostali sportski djelatnici dijele na trenere, instruktore i voditelje, sportske suce i delegate u sportu. Pravne osobe odnose se na sportske udruge, trgovačka društva, ustanove i školska sportska društva. Definirat će se i pojam poreznog obveznika kao fizičke osobe koja ostvaruje dohodak sukladno Zakonu o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20) te poreznog obveznika kao pravne osobe koja obavlja sportske djelatnosti, a temeljem Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20).

Porezni tretman sportskih djelatnika je različit, ovisno o njihovom statusu i vrsti dohotka. Za porezne obveznike fizičke osobe sportaše primici mogu biti od nesamostalnog rada, ostvareni kao samostalna djelatnost, drugi dohodak po odbitku i drugi dohodak. Porezni obveznici pravne osobe pak u sportskoj djelatnosti vode poslovanje sukladno Zakonu o računovodstvu (Narodne novine, broj 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20) i Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/2014). Prikazat će se stoga podaci o načinu oporezivanja fizičkih i pravnih osoba u sportu.

Analizirat će se podaci za razdoblje od 2019. do 2021. godine o broju registriranih sportskih djelatnika u odnosu na način oporezivanja, odnosno o vrsti dohotka koje je prikupila Porezna uprava. Pritom će se prikazati podaci o poreznim obveznicima u sportskoj djelatnosti u sustavu poreza na dodanu vrijednost i onih koji nisu u sustavu. Usporedit će se ostvareni dohodak/dobit svih obveznika u sportu za 2019. i 2020. godinu, godinu pandemije covida-19. Provest će se i analiza iznosa danih darovanja iskazanih u poreznim prijavama obveznika te ukupnih iznosa neoporezivih primitaka poslovnih subjekata u sportskoj djelatnosti koja se odnose na nagrade za sportska dostignuća i sportske stipendije.

2. PREGLED OPĆIH POJMOVA

Sustav sporta i sportskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj čine fizičke i pravne osobe te školska sportska društva koja se osnivaju bez pravne osobnosti. Prema Zakonu o sportu (Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20), razlikujemo fizičke osobe sportaše i ostale djelatnike te pravne osobe: udruge, trgovačka društva i ustanove.

I fizičke i pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti dužne su biti upisane u registar sportskih djelatnosti, što je uređeno Pravilnikom o registru sportskih djelatnosti (Narodne novine, 112/2006).

2.1. Sportaši i ostali djelatnici u sportu

„Sportašica odnosno sportaš (u daljnjem tekstu: sportaš), u smislu ovoga Zakona, osoba je koja se priprema i sudjeluje u sportskim natjecanjima:

- kao član pravne osobe koja obavlja sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima,

- kao osoba koja obavlja samostalnu sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima.“ (Zakon o sportu, Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20)

„Sportaš koji u skladu s odredbom stavka 1. podstavka 1. ovoga članka sudjeluje u sportskim natjecanjima kao član pravne osobe može imati status profesionalnog sportaša ili amatera.“ (Zakon o sportu, Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20)

Sportaši su osobe koje se pripremaju i sudjeluju u sportskim natjecanjima te mogu imati status profesionalnog sportaša ili amatera. Profesionalni sportaš ima sklopljen ugovor o profesionalnom igranju ili ugovor o radu sa sportskim klubom ili obavlja samostalnu sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima. Sport mu je osnovno zanimanje i po toj osnovi je osiguran. Status se uređuje aktima nacionalnoga sportskog saveza. Friganović (2015) navodi kako sportaš amater nema status profesionalnog sportaša, no sudjeluje u sportskim natjecanjima. Kada se govori o ostalim djelatnicima, misli se na trenere, instruktore i voditelje, sportske suce i delegate u sportu. Prema Zakonu o sportu, „treneri su osobe koje programiraju i provode sportsku pripremu, sportsku rekreaciju i sportsku poduku“. Instruktori i voditelji

podučavaju građane sportu i provode sportsku rekreaciju građana. Sportski suci, delegati i sportski povjerenici su osobe koje sudjeluju u organiziranju i vođenju sportskih natjecanja.

2.2. Pravne osobe u sustavu sporta

Pravne osobe u sustavu sporta, a prema Zakonu o sportu (Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20), odnose se na sportske udruge, trgovačka društva, ustanove i školska sportska društva. Sportski savez, Nacionalni sportski savez, Sportske zajednice, Hrvatski olimpijski odbor, sportske udruge osoba s invaliditetom i njihova udruženja, Hrvatski paraolimpijski odbor, Hrvatski sportski savez gluhih, udruženja školskih sportskih društava, Hrvatski školski sportski savez, studentske sportske udruge, Hrvatski akademski sportski savez i sportske udruge u sportskoj rekreaciji načini su udruživanja definirani člancima 46. do 58. Zakona. Pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti moraju „imati pravo korištenja odgovarajuće sportske građevine, ugovoriti obavljanje stručnih poslova s odgovarajućim školovanim, odnosno stručnim osposobljenim osobama za to u skladu s ovim zakonom te ispunjavati i druge uvjete prema pravilima odgovarajućeg nacionalnog sportskog saveza“ (Čl. 21, Zakon o sportu, Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20).

2.3. Porez na dohodak

Prema Zakonu o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20), porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Porezom na dohodak oporezuju se samo fizičke osobe, i to kao pojedinci. Porezom na dohodak oporezuje se ukupan dohodak, odnosno primanja fizičkih osoba. U smislu poreznih obveznika fizičkih osoba sportaša vrste dohotka mogu biti primici od nesamostalnog rada, samostalna djelatnost, drugi dohodak po odbitku i drugi dohodak. U Republici Hrvatskoj koristi se progresivan sistem oporezivanja, što znači da osobe s višim dohotkom plaćaju i više poreza. Aktualna porezna stopa u Republici Hrvatskoj razlikuje dva porezna razreda: stopa od 20 posto na iznos porezne osnovice do 30.000,00 kuna mjesečno i stopa od 30 posto na iznose porezne osnovice veće od 30.000,00 kuna mjesečno. Visinu prireza porezu na dohodak određuje lokalna vlast, a trenutni prirez porezu na dohodak u gradu Zagrebu iznosi 18 posto.

Dohotkom od nesamostalnog rada smatraju se svi primici koje poslodavac isplaćuje radniku u novcu ili u naravi po osnovi radnog odnosa (Zakon o porezu na dohodak, 2016).

Samostalna djelatnost u smislu Zakona o porezu na dohodak podrazumijeva, među ostalim, i djelatnosti slobodnih zanimanja. Djelatnosti slobodnih zanimanja odnose se na profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, a kojima su to osnovne djelatnosti i po toj su osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak. U ovu skupinu ulazi i samostalna djelatnost sportaša čl. 29 stavak 2. točka 4. Zakona o porezu na dohodak.

Drugi dohodak se odnosi na razliku između primitka i propisanih izdataka. Izdaci koji se priznaju odnose se na plaćene doprinose za obvezna osiguranja ili na izdatke u visini 30 posto ostvarenih primitaka fizičkih osoba prema posebnim propisima čl. 39, stavak 4. i 5. Zakona o porezu na dohodak.

Porez na dohodak po odbitku sportašu koji je i osiguran po toj osnovi obračunava i uplaćuje isplatitelj pri isplati naknade temeljem izdanog računa, pri čemu se priznaju izdaci u visini od 30 posto ostvarenih primitaka.

Sukladno Zakonu o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18), fizičke osobe koje imaju status osiguranika prema nekoj od spomenutih vrsta dohotka imaju obvezu obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje, obvezno zdravstveno osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, osim kod sudaca i delegata kojima je propisano oslobođenje od plaćanja doprinosa.

2.4. Porez na dobit

Porezom na dobit oporezuju se pravne osobe, trgovačka društva te fizičke osobe koje utvrđuju dohodak kao samostalnu djelatnost ako daju izjavu da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Porezni obveznici fizičke osobe obveznici su plaćanja poreza na dobit ako su u prethodnom poreznom razdoblju ostvarili primitak veći od 7.500.000,00 kuna čl. 2. stavak 4 Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20). Stopa poreza na dobit utvrđuje se ovisno o poreznoj osnovici, i to 10 posto ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna ili 18 posto ako su prihodi ostvareni u iznosu višem od 7.500.000,00 kuna čl. 28. Zakona (Narodne novine, broj 115/16, 138/20).

2.5. Porez na dodanu vrijednost

Sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22), porezom na dodanu vrijednost oporezuju se isporuke dobara i usluga, stjecanja dobara unutar Europske unije koje porezni obveznik obavlja u tuzemstvu te uvoz dobara. Porezni obveznik je prema članku 6. ovog Zakona „svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja djelatnosti“. Spomenutim zakonom propisani su načini i uvjeti utvrđivanja i plaćanja poreza na dodanu vrijednost te nastanak oporezivog događaja i porezne obveze, kao i načini utvrđivanja porezne osnovice kod isporuke dobara i obavljanja usluga. Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 25 posto, osim ako zakonom nije drugačije uređeno (čl. 38. do 56. Zakona o porezu na dodanu vrijednost).

3. POREZNI STATUS POSLOVNIH SUBJEKATA U SPORTSKOJ DJELATNOSTI

Fizičke i pravne osobe u sportskoj djelatnosti imaju različit status u okviru poreznog sustava Republike Hrvatske

3.1. Porezni status fizičkih osoba u sportu

Prema Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima fizičke osobe, sportaši imaju obvezu upisati se u Registar poreznih obveznika po osnovi obavljanja slobodnog zanimanja te odabrati način oporezivanja i plaćanja obveznih doprinosa. Ove obveze nema ako obavlja sportsku djelatnost kao član pravne osobe te u tom slučaju ostvaruje isplate dohotka od nesamostalnog rada, plaću.

Zakon o sportu ne propisuje mogućnost obavljanja sportskih djelatnosti kroz obrt. Sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak, s obzirom na to da sportaš nije obrtnik, već je registriran kao slobodno zanimanje, oporezivanje sportaša nije moguće paušalno, već isključivo temeljem vođenja poslovnih knjiga, odnosno mogu se oporezivati po odbitku (kao drugi dohodak).

3.1.1. Profesionalni sportaši

Porezni obveznici profesionalni sportaši obveznici su poreza na dohodak po osnovi obavljanja slobodnog zanimanja te odabiru način oporezivanja i plaćanja obveznih doprinosa, i to kao porez po odbitku te kao samostalna djelatnost – vođenje poslovnih knjiga. Iznimno rijetko nisu registrirani kao djelatnosti slobodnog zanimanja, već se dohodak obračunava i uplaćuje kroz isplatu plaće putem kluba.

3.1.1.1. Porez po odbitku

Porezni obveznici dužni su izdavati račun za svoje usluge, a isplatitelj ima obvezu obračuna poreza i izvješćivanja. Pri isplati se priznaju izdaci u visini od 30 posto ostvarenih primitaka te se ne priznaju izdaci za doprinose¹. Isplatitelj nema obvezu uplate doprinosa jer ih sportaš plaća sam prema rješenju Porezne uprave. Mjesečna osnovica za 2021. godinu za obvezno osiguranje

¹ Lukač D. (2019) Porezi i doprinosi: Oporezivanje dohotka sportaša. TEB Poslovno savjetovanje. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2019/oporezivanje-dohotka-sportasa/>

temeljem djelatnosti sportaša iznosi 9.181,00 kuna, što bi značilo da mjesečna obveza doprinosa iznosi 3.351,07 kuna².

3.1.1.2. Samostalna djelatnost – vođenje poslovnih knjiga

Kod vođenja poslovnih knjiga porezni obveznici koriste stvarne izdatke. Dužni su izdavati račun za svoje usluge te isplatitelj izvršava isplatu u ukupnom iznosu na račun sportaša, a u poslovne izdatke ulaze oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti. Porez se obračunava na godišnjoj razini temeljem podnesene porezne prijave. Doprinosi za obvezno osiguranje obračunavaju se i podnose na propisanom obrascu, a temeljem propisane mjesečne osnove za 2021. godinu od 10.099,10 kuna, što nosi mjesečnu obvezu doprinosa u iznosu 3.686,17 kuna³.

² Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2021. godinu (NN 141/2020)

³ Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2021. godinu (NN 141/2020)

Tablica 1: Porezni status profesionalnih sportaša

STATUS	VRSTA DOHOTKA	Obveze poreza na dohodak		Obveze doprinosa	Obveze isplatitelja	Status u obveznom osiguranju
Profesionalni sportaš	Drugi dohodak	Isplatitelj vrši obračun poreza pri isplati naknade temeljem izdanog računa - priznaje se izdatak od 30%	Godišnji obračun poreza u posebnom postupku	Sportaš plaća prema rješenju Porezne uprave	Predaja obrasca JOPPD s obračunom poreza, ali ne i doprinosa	DA po osnovi djelatnosti sportaša
	Vodi poslovne knjige	Isplatitelj isplaćuje naknadu temeljem izdanog računa - ne obračunava porez	Godišnji obračun poreza po predanoj poreznoj prijavi	Sportaš zadužuje i plaća sam prema predanim obrascima JOPPD - samozaduženje	Plaćanje po izdanom računu u ukupnom iznosu bez plaćanja poreza i doprinosa	DA po osnovi djelatnosti sportaša
	Isplata plaće putem kluba - rijetko	Obračun poreza pri isplati plaće - izdatak plaćeni doprinosi	Godišnji obračun poreza u posebnom postupku	Obračun doprinosa pri isplati plaće 20%+16,5%	Predaja obrasca JOPPD s obračunom poreza i doprinosa	DA po osnovi radnog odnosa

Izvor: Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)

3.1.2. Sportaši amateri

Sukladno Pravilniku poreza na dohodak (Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21), sportaši amateri ne plaćaju porez na dohodak na:

1. nagrade za sportska ostvarenja i naknade prema posebnim propisima, do iznosa 20.000,00 kn godišnje
2. naknade prema posebnim propisima (do 1.750,00 kuna mjesečno)
3. sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje, do propisanog iznosa (do 1.750,00 kuna mjesečno)

Porez plaćaju temeljem obračuna prema drugom dohotku, pri čijem se obračunu priznaje izdatak u vidu plaćenih doprinosa. Doprinosi se obračunavaju prema stopama od po 5 posto za mirovinsko osiguranje I. stup i za mirovinsko osiguranje II. stup i doprinosa za zdravstveno osiguranje po stopi od 7,5 posto koje obračunava i podnosi na propisanom obrascu⁴.

Tablica 2: Porezni status sportaša amatera

STATUS	VRSTA DOHOTKA	Obveze poreza na dohodak		Obveze doprinosa	Obveze isplatitelja	Status u obveznom osiguranju
sportaš amater	Drugi dohodak	Obračun poreza pri isplati drugog dohotka - izdatak plaćeni doprinosi	Godišnji obračun poreza u posebnom postupku	Obračun doprinosa pri isplati drugog dohotka 10%+7,5 %	Predaja obrasca JOPPD s obračunom poreza i doprinosa	NE po osnovi sportaša niti po tim isplatama

Izvor: Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)

3.1.3. Ostali djelatnici u sportu

Isplate naknada trenerima, instruktorima i voditeljima oporezuju se kao drugi dohodak te se utvrđuju obvezni doprinosi. Stope doprinosa su MO 10 posto (MO I. stup 7,5% i MO II. stup 2,5%) i ZO 7,5 posto (Zakon o doprinosima, Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18).

⁴ Obrazac JOPPD - izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja

Isplate naknade sportskim sucima i delegatima oporezuju se kao drugi dohodak⁵, ali se ne utvrđuju obvezni doprinosi jer je propisano oslobođenje od obveze za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih sportskih klubova u sustavu natjecanja određenog nacionalnog sportskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih sportskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova i nacionalnih selekcija (Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20).

Tablica 3: Porezni status ostalih djelatnika u sportu

STATUS	VRSTA DOHOTKA	Obveze poreza na dohodak		Obveze doprinosa	Obveze isplatitelja	Status u obveznom osiguranju
Suci i delegati	Drugi dohodak	Obračun poreza pri isplati drugog dohotka - nema izdatka	Godišnji obračun poreza u posebnom postupku	Propisano oslobođenje od plaćanja doprinosa	Predaja obrasca JOPPD s obračunom poreza	NE po tim isplatama
Treneri, instruktori, voditelji i sl.	Drugi dohodak	Obračun poreza pri isplati drugog dohotka - izdatak plaćeni doprinosi	Godišnji obračun poreza u posebnom postupku	Obračun doprinosa pri isplati drugog dohotka 10%+7,5%	Predaja obrasca JOPPD s obračunom poreza i doprinosa	NE po tim isplatama

Izvor: Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)

3.2. Isplate sportskim djelatnicima – primjeri

Na primjeru bruto iznosa za isplatu, ovisno o vrsti sportskog djelatnika i vrsti načina oporezivanja, vidljiva je razlika u obračunima obveznih davanja. Potrebno je i napomenuti da su iznosi informativnog karaktera te da su prikazani podaci isključivo u svrhu prikaza obveza poreza i doprinosa koje su sportski djelatnici dužni obračunavati.

⁵ Lukač D. (2021) Porezi i doprinosi: Oporezivanje dohotka trenera. TEB Poslovno savjetovanje. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2021/oporezivanje-dohotka-trenera/>

Tablica 4: Primjer obveza poreza i doprinosa za fizičke osobe u sportskoj djelatnosti

ISPLATA SPORTAŠIMA	Sportaš - radnik	Registrirani sportaš u RPO-u ⁶		Sportaš amater	Treneri	Sportski suci
	Dohodak od nesamostalnog rada	Samostalna djelatnost - poslovne knjige	Drugi dohodak po odbitku	Drugi dohodak	Drugi dohodak	Drugi dohodak oslobođeni doprinosa
Iznos za isplatu - bruto II	11.650,00 kn	11.650,00 kn	11.650,00 kn	11.650,00 kn	11.650,00 kn	11.650,00 kn
Doprinosi ZO 16,5%/po rješenju	1.922,25 kn	1.666,35 kn	1.514,87 kn	873,75 kn	873,75 kn	-
PRIMITAK Bruto I	10.000,00 kn	11.650,00 kn	11.650,00 kn	10.776,25 kn	10.776,25 kn	11.650,00 kn
Izdatak 30%/55%			3.495,00 kn	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA	10.000,00 kn	10.099,10 kn	9.181,00 kn	10.776,25 kn	10.776,25 kn	0,00 kn
Doprinosi MO 20%/po rješenju/10%	2.000,00 kn	2.019,82 kn	1.836,20 kn	1.077,63 kn	1.077,63 kn	0,00 kn
DOHODAK	8.000,00 kn	9.630,18 kn	8.155,00 kn	9.698,63 kn	9.698,63 kn	11.650,00 kn
OSOBNi ODBITAK	4.000,00 kn	0,00 kn	0,00 kn	-	-	-
POREZNA OSNOVICA	4.000,00 kn	9.630,18 kn	8.155,00 kn	-	-	-
Porez 20%	800,00 kn	1.926,04 kn	1.631,00 kn	1.939,73 kn	1.939,73 kn	2.330,00 kn
Priraz 10%	80,00 kn	192,60 kn	163,10 kn	193,97 kn	193,97 kn	233,00 kn
Ukupno porez i priraz	880,00 kn	2.118,64 kn	1.794,10 kn	2.133,70 kn	2.133,70 kn	2.563,00 kn
Neto za isplatu - mjesečno	7.120,00 kn	7.511,54 kn	8.019,70 kn	7.564,93 kn	7.564,93 kn	9.087,20 kn

Izvor: autorica rada (samostalna izrada)

3.3. Porezni status pravnih osoba u sportu

Prema Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20), porezni obveznik je „trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi“. Financijsko poslovanje sportskih klubova, sportskih društava i saveza uređeno je Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/2014).

⁶ Registar poreznih obveznika (Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20))

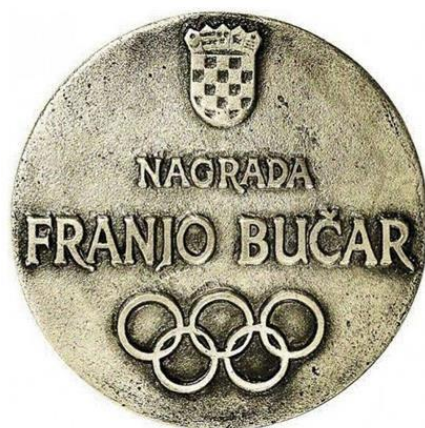
3.4. Porezne olakšice za sportaše

Porezne olakšice za sportaše podrazumijevaju nagrade, sportske stipendije, stipendije za školovanje, naknade sportašima amaterima i neoporezive naknade sportašima, pri čemu je bitno napomenuti da isplatiitelji moraju biti iz sustava sporta ili tijela lokalne i državne uprave.

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16) propisani su neoporezivi primici sportaša koji se odnose na one primitke koji se ne smatraju dohotkom i oni primici na koje se ne plaća porez na dohodak, odnosno oni na koje se primjenjuje porezno oslobođenje.

Državna nagrada za sport „Franjo Bučar“, nagrade jedinica lokalne i regionalne samouprave i novčane nagrade za vrhunska sportska postignuća spadaju pod nagrade koje se ne smatraju dohotkom.

Slika 1: Državna nagrada za sport "Franjo Bučar"

Izvor: <https://mint.gov.hr/drzavna-nagrada-za-sport-franjo-bucar/21591>

Primici u sportskim djelatnostima na koje se ne plaća porez na dohodak su nagrade za sportska ostvarenja, sportske stipendije i stipendije za školovanje. Naknade sportašima amaterima na koje se ne plaća porez na dohodak, a prema Zakonu o sportu (Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20), odnose se i na naknade za putne troškove i naknade za smještaj i prehranu. Neprofitne organizacije u sportskim djelatnostima mogu isplaćivati naknade za putne troškove i osobama koje nisu njihovi zaposlenici, uz pretpostavku da su isplate u vezi sa službenim putovanjima za potrebe tih

organizacija. Visine neoporezivih iznosa i vrste porezno priznatih troškova propisuje ministar financija pravilnikom o porezu na dohodak.

Pravilnikom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21) propisani su primici na koje se do propisanog iznosa ne plaća porez na dohodak, tablica 4.

Tablica 5: Iznosi neoporezivih naknada

Primici na koje se do propisanog iznosa ne plaća porez na dohodak	Iznos
Sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje (članak 9. stavak 1. točka 16. Zakona)	1.750,00 kn mjesečno
Nagrade za sportska ostvarenja 7. (članak 9. stavak 1. točka 17. Zakona)	20.000,00 kn godišnje
Naknade koje se isplaćuju sportašima amaterima prema posebnim propisima (članak 9. stavak 1. točka 17. Zakona)	1.750,00 kn mjesečno

Izvor: Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21)

4. ANALIZA POSLOVNIH SUBJEKATA KOJI SE BAVE SPORTSKOM DJELATNOSTI U POREZNOM SUSTAVU REPUBLIKE HRVATSKE

Statistički podaci koji će se analizirati u radu odnose se na razdoblje od 2019. do 2021. godine, a prikupljeni su iz Informacijskog sustava Porezne uprave na temelju Odluke Ministarstva financija, Porezne uprave. Podaci se odnose na porezne obveznike, fizičke i pravne osobe, koje imaju registriranu glavnu sportsku djelatnost (93.11 do 93.19 - NKD 2007⁷). Sportske djelatnosti uključuju djelatnosti sportskih objekata, sportskih klubova ili ekipa, djelatnosti samostalnih sportaša, trenera te ostale djelatnosti organiziranja, promoviranja i upravljanja sportskim priredbama i drugo.

4.1. Fizičke i pravne osobe registrirane u Poreznoj upravi u sportskoj djelatnosti

Od ukupnog broja obveznika, fizičkih osoba, udio sportaša je 0,48 posto u 2019. i 2020. godini, a u 2021. godini 0,49 posto. U odnosu na ukupan broj obveznika registriranih kao trgovačko društvo, udio sportaša pravnih osoba je u 2019. godini 7,24 posto, u 2020. godini 7,18 posto i u 2021. godini 7,15 posto. Iz tablice 5 vidljivo je kako je udio poslovnih subjekata koji se bave sportskom djelatnosti u odnosu na sve porezne obveznike kroz tri godine, od 2019. do 2021., fizičkih osoba jednak, dok je udio poslovnih subjekata koji se bave sportom kao pravnih osoba u neznatnom padu. U sljedećim tablicama detaljnije će se razraditi poreznopravni status sportaša prikazanih u tablici broj 5.

Tablica 6: Aktivni porezni obveznici - fizičke i pravne osobe, upisani u registar poreznih obveznika u odnosu na obveznike registrirane u sportskoj djelatnosti

POREZNI OBVEZNICI	2019.			2020.			2021.		
	SVI OBVEZNICI	OD TOGA SPORTAŠI		SVI OBVEZNICI	OD TOGA SPORTAŠI		SVI OBVEZNICI	OD TOGA SPORTAŠI	
	UKUPNO	UKUPNO	UDIO U SVIMA	UKUPNO	UKUPNO	UDIO U SVIMA	UKUPNO	UKUPNO	UDIO U SVIMA
FIZIČKE OSOBE	121.032	581	0,48	123.935	594	0,48	130.961	647	0,49
PRAVNE OSOBE	233.184	16.890	7,24	238.243	17.097	7,18	242.976	17.366	7,15

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

⁷ Nacionalna klasifikacija djelatnosti – NKD, uvedena u statistički sustav Republike Hrvatske 1. siječnja 1995. (temelji se na Zakonu o NKD-u – NN, br. 98/94., Odluci o NKD-u, NN, br. 6/95., 3/97. i 7/97.) u obvezatnoj je primjeni od 1. siječnja 1997.

U tablici broj 6 nalazi se prikaz fizičkih osoba registriranih u sportskoj djelatnosti u razdoblju od tri godine, od 2019. do 2021. godine. Prema Zakonu o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20) i Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20), „porezni obveznik je fizička osoba koja obavlja djelatnost samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti ili dohotka“, što uključuje i sportaše, koji propisuju i vrste i načine oporezivanja. Sportaši registrirani kao fizičke osobe oporezuju se kroz obveze: dohodak - poslovne knjige, dohodak - paušal, porez po odbitku ili porez na dobit, ovisno o uvjetima propisanim Zakonom. Prema dostupnim podacima, vidljivo je da se više od 50 posto sportskih djelatnika oporezuje temeljem poreza na dohodak po odbitku, njih oko 30 posto vodi poslovanje samostalno, kroz poslovne knjige, dok u manjoj mjeri, njih ukupno 10 posto, oporezuje se prema porezu na dohodak - paušal i porezom na dobit. U 2021. godini vidljivo je smanjenje od 2 posto obveznika koji vode poslovne knjige, dok je obveznika poreza na dohodak po odbitku za 3 posto više u odnosu na prvu promatrano godinu. U istoj godini ukupan broj registriranih fizičkih osoba sportaša je u porastu, i to za 11 posto u odnosu na 2019. godinu. Bitno je napomenuti kako se podaci o broju obveznika koji porez na dohodak plaćaju paušalno ne odnose na profesionalne sportaše, sportaše amatere, trenere i suce.

Tablica 7: Fizičke osobe registrirane u sportskoj djelatnosti

VRSTA OBVEZE		2019.	UDIO	2020.	UDIO	2021.	UDIO
FIZIČKE OSOBE	DOHODAK - POSLOVNE KNJIGE	191	32,87	194	32,66	197	30,45
	DOHODAK - PAUŠAL	34	5,85	34	5,72	31	4,79
	POREZ NA DOHODAK PO ODBITKU	330	56,80	337	56,73	385	59,51
	POREZ NA DOBIT	26	4,48	29	4,88	34	5,26
UKUPNO FIZIČKE OSOBE		581	100%	594	100%	647	100%

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

U tablici broj 7 nalazi se prikaz pravnih osoba registriranih u sportskoj djelatnosti u odabranom razdoblju. Prema Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20), „porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna ili fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti,

dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi“, koji propisuje i način oporezivanja. Vrsta obveza pravnih osoba registriranih u sportskoj djelatnosti ovisi o obliku društva. O obliku društva ovisi i način utvrđivanja i plaćanja poreza. Prema dostupnim podacima, vidljivo je da je od ukupnog broja registriranih pravnih osoba u sportskoj djelatnosti njih 95 posto registrirano kao neprofitne pravne osobe, a njih nešto više od 4 posto odnosi se na registrirane pravne osobe -profitne, dok se 0,4 posto odnosi na ostale pravne osobe. U prikazanim podacima pravnih osoba u sportskoj djelatnosti kroz razdoblje od 2019. do 2021. godine najviše se ističu neprofitne organizacije, kod kojih je vidljivo da njih 97 posto nemaju obvezu poreza na dobit. Kroz sva tri promatrana razdoblja ukupan broj registriranih pravnih osoba je u porastu. U 2021. godini je registrirano 2,8 posto više obveznika u odnosu na 2019. godinu.

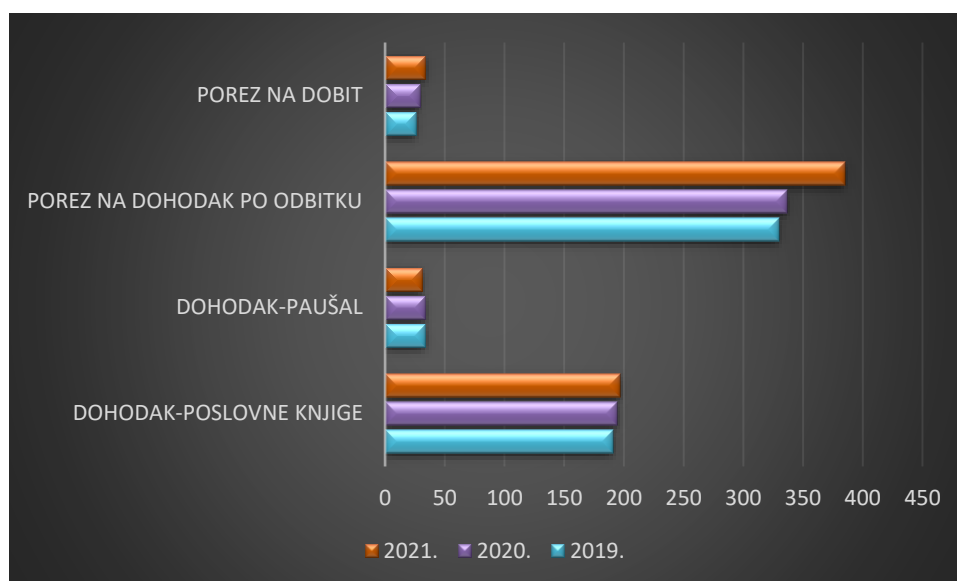
Tablica 8: Pravne osobe registrirane u sportskoj djelatnosti

VRSTA OBVEZE		2019.	UDIO	2020.	UDIO	2021.	UDIO
PRAVNE OSOBE - PROFITNE	DOBIT	696	4,12	709	4,15	748	4,31
	UKUPNO	696	4,12	709	4,15	748	4,31
PRAVNE OSOBE - NEPROFITNE	DOBIT	338	2,10	341	2,09	353	2,13
	DOBIT - PAUŠAL	61	0,38	68	0,42	81	0,49
	NEMA OBVEZU DOBITI	15.723	97,52	15.903	97,49	16.107	97,38
	UKUPNO	16.122	95	16.312	95,41	16.541	95,25
PRAVNE OSOBE - OSTALE	DOBIT	2	2,78	2	2,63	2	2,60
	DOBIT - PAUŠAL	0		0		0	
	NEMA OBVEZU DOBITI	70	97,22	74	97,37	75	97,40
	UKUPNO	72	0,43	76	0,44	77	0,44
UKUPNO PRAVNE OSOBE		16.890		17.097		17.366	

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31.12.2021.

U skladu sa zakonskim propisima, porezni obveznici sportaši kao fizičke osobe odabiru poreznopravni status. Analizirajući podatke, vidljivo je kako se obveznici, njih više od 50 posto, odlučuju za način i utvrđivanje poreza na dohodak kao porez po odbitku. Nadalje, broj obveznika koji su odabrali utvrđivati porez na dohodak samostalno, vodeći poslovne knjige, nešto je viši od 30 posto.

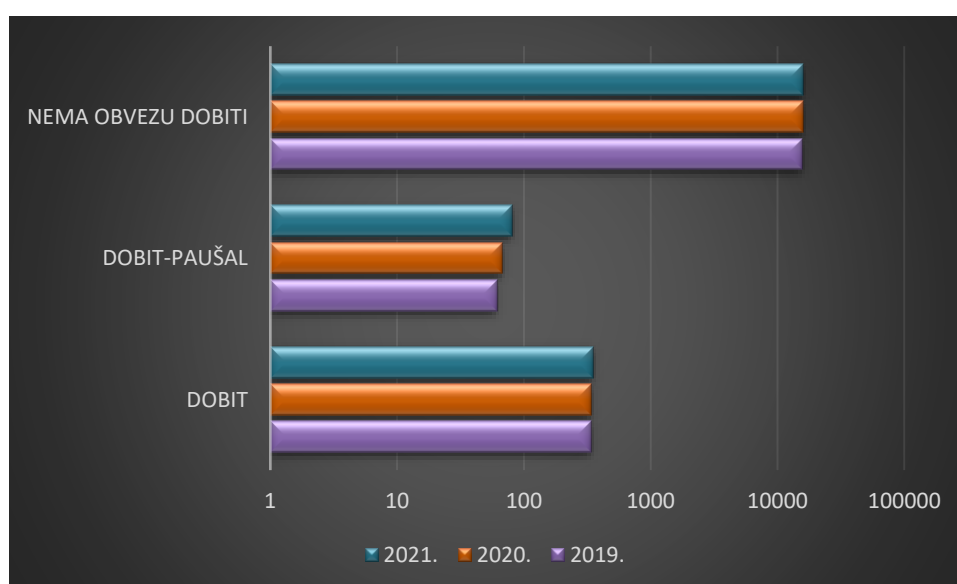
Slika 2: Način oporezivanja fizičkih osoba sportskih djelatnosti

Izvor: autorica rada (samostalna izrada)

Od ukupnog broja poreznih obveznika pravnih osoba koji za glavnu djelatnost imaju registriranu sportsku djelatnost najviše se ističu neprofitne organizacije, i to 95 posto u odnosu na ukupan broj obveznika u sportskoj djelatnosti. Njih više od 97 posto nema obvezu obračunavanja i plaćanja poreza na dobit, s obzirom na to da ne obavljaju gospodarsku djelatnost, ali imaju obvezu vođenja financijskog poslovanja sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 21/14).

Slika 3: Način oporezivanja neprofitnih pravnih osoba sportskih djelatnosti

Izvor: autorica rada (samostalna izrada)

4.2. Porez na dodanu vrijednost – status obveznika u sportskoj djelatnosti

Tablica broj 8 prikazuje udio poreznih obveznika registriranih kroz sportske djelatnosti u odnosu na ukupan broj obveznika upisanih u sustav poreza na dodanu vrijednost⁸ kroz odabrano razdoblje. Analizirajući dostupne podatke vidljivo je kako je udio fizičkih osoba sportaša koji su upisani u sustav poreza na dodanu vrijednost od 2019. do 2021. godine u porastu. U odnosu na 2019. godinu, 2020. godine više je obveznika, za 0,04 posto, dok je taj broj u 2021. godini uvećan za sljedećih 0,10 posto. Broj pravnih osoba sportskih djelatnosti upisanih u sustav poreza na dodanu vrijednost je kroz odabrana razdoblja u neznatnom padu, i to za 0,01 posto svake sljedeće godine.

Tablica 9: Registar poreza na dodanu vrijednost

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	UKUPNO SVI OBVEZNICI		OD TOGA SPORTAŠI				
	2019.						
	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO UPISANIH U PDV
FIZIČKE OSOBE	45.930	75.102	121.032	180	401	581	0,39
PRAVNE OSOBE	105.855	127.329	233.184	902	15.988	16.890	0,85
	2020.						
FIZIČKE OSOBE	45.073	78.862	123.935	195	399	594	0,43
PRAVNE OSOBE	107.366	130.877	238.243	919	16.178	17.097	0,86
	2021.						
FIZIČKE OSOBE	44.885	86.076	130.961	239	408	647	0,53
PRAVNE OSOBE	109.921	133.055	242.976	923	16.443	17.366	0,84

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

U tablici broj 9 prikazan je broj fizičkih osoba sportaša koji su prema podacima Porezne uprave u razdoblju od 2019. do 2021. godine u odnosu na ukupan broj poreznih obveznika upisani, odnosno koji nisu upisani u sustav Poreza na dodanu vrijednost. Podaci pokazuju

⁸ Zakon o porez na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)

tendenciju povećanja broja obveznika upisanih u sustav PDV-a, što se može vidjeti iz odabranog razdoblja. Broj obveznika povećan je za 6 posto u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu.

Tablica 10: Fizičke osobe, sportske djelatnosti u sustavu Poreza na dodanu vrijednost

VRSTA OBVEZE		2019.				2020.				2021.			
		SPORTAŠI				SPORTAŠI				SPORTAŠI			
		U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO
FIZIČKE OSOBE	DOHODAK - POSLOVNE KNJIGE	29	162	191	15%	30	164	194	15%	33	164	197	17%
	DOHODAK - PAUŠAL	0	34	34	0%	0	34	34	0%	0	31	31	0%
	POREZ NA DOHODAK PO ODBITKU	126	204	330	38%	138	199	337	41%	172	213	385	45%
	POREZ NA DOBIT	25	1	26	96%	27	2	29	93%	34	0	34	100,00
UKUPNO FIZIČKE OSOBE SPORTAŠI		180	401	581	31%	195	399	594	33%	239	408	647	37%

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

U tablici broj 10 prikazan je broj pravnih osoba sportskih djelatnosti koje su prema podacima Porezne uprave u razdoblju od 2019. do 2021. godine u odnosu na ukupan broj poreznih obveznika upisane, odnosno koje nisu upisane u sustav Poreza na dodanu vrijednost. Analizirajući ukupan broj obveznika upisanih u sustav poreza na dodanu vrijednost kroz sve tri godine, porast iznosi 5 posto u odnosu na obveznike koji nisu upisani u sustav. Gledajući pojedinačno i stavljajući poseban naglasak na pravne osobe - neprofitne, koje uključuju sportske klubove, sportska društva, nacionalne sportske saveze i druge neprofitne organizacije, udio upisanih u sustav poreza na dodanu vrijednost se kroz razdoblje od tri godine ne mijenja i iznosi 2 posto u odnosu na obveznike koji nisu u sustavu poreza na dodanu vrijednost.

Tablica 11: Pravne osobe, sportske djelatnosti u sustavu Poreza na dodanu vrijednost

VRSTA OBVEZE	2019				2020				2021			
	SPORTAŠI				SPORTAŠI				SPORTAŠI			
	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO U SVIMA	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO U SVIMA	U SUSTAVU PDV-a	NISU U SUSTAVU PDV-a	UKUPNO	UDIO U SVIMA
PRAVNE OSOBE - PROFITNE	633	63	696	91%	654	55	709	92%	663	85	748	89%
PRAVNE OSOBE - NEPROFITNE	259	15.863	16.122	2%	254	16.058	16.312	2%	251	16.290	16.541	2%
PRAVNE OSOBE - OSTALE	10	62	72	14%	11	65	76	14%	9	68	77	12%
UKUPNO PRAVNE OSOBE	902	15.988	16.890	5%	919	16.178	17.097	5%	923	16.443	17.366	5%

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

Prikazani podaci iz odabranog razdoblja pokazuju tendenciju povećanja broja obveznika fizičkih osoba sportskih djelatnosti upisanih u sustav poreza na dodanu vrijednost u odnosu na porezne obveznike ukupno, dok je kod pravnih osoba taj broj u neznatnom padu, za 0,01 posto u svakom sljedećem odabranom razdoblju.

4.3. Ostvareni dohodak/dobit obveznika primarne sportske djelatnosti

U tablici 11 prikazat će se podaci o iznosima dohotka/dobiti i gubitka za 2019. i 2020. godinu⁹, prikupljeni temeljem predanih i verificiranih poreznih prijava¹⁰ svih poreznih obveznika u odnosu na obveznike koji obavljaju sportsku djelatnost, fizičkih i pravnih osoba. Analizom podataka svake odabrane godine posebno je vidljivo da se udio dobiti obveznika sportskih djelatnosti u odnosu na dobit svih poreznih obveznika ne mijenja i iznosi 0,24 posto. Podaci za 2021. godinu u trenutku prikupljanja podataka za izradu ovog rada nisu bili obrađeni.

Podaci iz tablice prikazuju tendenciju smanjenja ostvarivanja dohotka/dobiti u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu, odnosno povećanje gubitka, što se može pripisati usporavanju

⁹ U trenutku pisanja rada podaci o verificiranim podacima za 2021. godinu nisu bili dostupni

¹⁰ „Opći porezni zakon“ (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20)

gospodarskih aktivnosti prouzročenih pandemijom covid-19. S tim u vezi Vlada Republike Hrvatske donijela je niz poreznih mjera usmjerenih za pomoć hrvatskom gospodarstvu koje su usmjerene na odgađanje i otpis porezne obveze i zadržavanje zaposlenosti, a odnose se na obveznike čiji je pad mjesečnih prihoda iznosio najmanje 20 posto u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Tablica 12: Iznosi dohotka/dobiti i gubitka sportskih djelatnosti u odnosu na sve porezne obveznike

	UKUPNO SVI OBVEZNICI		OD TOGA SPORTAŠI		UDIO DOHOTKA/DOBITI KOD SVIH
	DOBIT/PAUŠALNA OSNOVICA/DOHODAK	GUBITAK	DOBIT/PAUŠALNA OSNOVICA/DOHODAK	GUBITAK	
2019.	71.266.919.217,34 kn	19.342.629.932,36 kn	169.756.074,40 kn	160.928.025,55 kn	0,24
2020.	64.090.120.810,27 kn	27.349.513.146,04 kn	154.263.828,01 kn	206.832.060,34 kn	0,24

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

4.4. Pregled darovanja iskazanih u poreznim prijavama obveznika koji obavljaju sportske djelatnosti

Člankom 15. stavak 2. Zakona o porezu na dohodak propisan je osobni odbitak za „darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenom na žiro račun u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima“. U tablici 12 prikazani su podaci o iznosima danih darovanja koji su prikupljeni temeljem verificiranih godišnjih prijava poreza na dohodak i prijava poreza na dobit obveznika koji obavljaju sportske djelatnosti za 2019. i 2020. godinu¹¹.

U odnosu na 2019. godinu, u 2020. godini dana darovanja imaju tendenciju povećanja, a u isto vrijeme broj obveznika koji su darovanja iskazali u poreznim prijavama je manji.

¹¹ U trenutku pisanja rada podaci o verificiranim podacima za 2021. godinu nisu bili dostupni.

Tablica 13: Pregled darovanja iskazanih u poreznim prijavama

GODINA	DANA DAROVANJA DO 2% OSTVARENIH PRIMITAKA - POREZ NA DOHODAK		IZNOS DAROVANJA IZNAD PROPISANIH SVOTA - POREZ NA DOBIT	
	BROJ OBVEZNIKA	IZNOS	BROJ OBVEZNIKA	IZNOS
2019.	5.127	6.640.169,78 kn	883	68.317.286,98 kn
2020.	4.966	7.672.148,79 kn	712	70.394.784,99 kn

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

4.5. Neoporezivi primici s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportske stipendije

U tablici 13 prikazani su iznosi neoporezivih primitaka koji se odnose na nagrade za sportska ostvarenja i sportske stipendije do propisanog iznosa (Pravilnik o porezu na dohodak, Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21). Iznosi neoporezivih primitaka preuzeti su temeljem obrađenih podataka propisanog JOPPD obrasca¹² koje su podnositelji iskazali tijekom 2019., 2020. i 2021. godine.

Analizirajući podatke kroz tri godine, u 2020. godini vidljivo je smanjenje broja stjecatelja, a samim time smanjeni su i iznosi neoporezivog primitka s osnove nagrada za sportska dostignuća u odnosu na 2019. i 2021. godinu. S druge strane, naknade za sportske stipendije isplaćene do propisanih iznosa prikazuju tendenciju povećanja kronološki od 2019. do 2021. godine.

¹² Obrazac JOPPD - izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja

Tablica 14: Pregled evidentiranih iznosa neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportskih stipendija sportaša

GODINA	Nagrade za sportska ostvarenja i naknade sportašima amaterima prema pos. propisima do propis. iznosa		Sportske stipendije, do propisanog iznosa	
	BROJ STJECATELJA	IZNOS NEOPOREZIVOG PRIMITKA	BROJ STJECATELJA	IZNOS NEOPOREZIVOG PRIMITKA
2019.	8.725	66.779.969,83 kn	2.614	19.310.690,77 kn
2020.	8.146	57.286.617,89 kn	2.900	25.663.068,82 kn
2021.	9.084	78.093.858,03 kn	3.071	27.297.056,26 kn

Izvor: Porezna uprava, stanje na dan 31. 12. 2021.

Slika 4: Odnos isplaćenih neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportskih stipendija od 2019. do 2021. godine

Izvor: autorica rada (samostalna izrada)

5. ZAKLJUČAK

Na temelju prikupljenih statističkih podataka iz evidencija Porezne uprave, evidentno je da je broj registriranih sportskih djelatnosti u odnosu na ukupan broj poreznih obveznika za razdoblje od 2019. do 2021. godine konstantan, uzimajući u obzir činjenicu kako je 2020. bila godina u kojoj je vladala pandemija covid-19.

Može se procijeniti kako se fizičke osobe sportaši, njih više od 50 posto, opredjeljuju za način i utvrđivanje poreza na dohodak po odbitku, pri čemu su dužni izdavati račun za svoje usluge, a isplatitelj ima obvezu obračuna poreza i izvješćivanja. Od pravnih osoba u sportskoj djelatnosti najviše je neprofitnih organizacija u odnosu na ukupan broj obveznika u sportskoj djelatnosti. Njih nešto više od 97 posto ne podliježe obvezi poreza na dobit s obzirom na to da ne obavljaju gospodarsku djelatnost.

Udio poslovnih subjekata u sportskoj djelatnosti upisanih u registar poreza na dodanu vrijednost povećan je u 2021. godini u odnosu na 2019. godinu. U odnosu na 2019. godinu, a temeljem verificiranih podataka poreznih prijava poslovnih subjekata u sportskoj djelatnosti, u 2020. godini vidljivo je smanjenje dohotka/dobiti, odnosno povećanja gubitka. Isto tako, u 2020. godini iznosi danih darovanja u tuzemstvu imaju tendenciju povećanja u odnosu na 2019. godinu, a broj obveznika koji su darovanja iskazali u poreznim prijavama je manji.

Prikupljeni podaci temeljem obrađenih podataka propisanih JOPPD obrazaca neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportskih stipendija sportaša za odabrana razdoblja prikazuju smanjenje broja stjecatelja u 2020. godini, što upućuje na činjenicu da su sportaši u tom razdoblju bili ograničeni u održavanju sportskih natjecanja. Samim time i iznosi neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća smanjeni su u odnosu na 2019. i 2021. godinu. U istom razdoblju, a gledajući kronološki, podaci o naknadama isplaćenima u okviru sportskih stipendija i broja stjecatelja prikazuju tendenciju povećanja.

6. LITERATURA

1. Friganović, M. (2015). Oporezivanje sportaša, sportskih udruga i drugih osoba u sportu. Zagreb: Centar za management i savjetovanje
2. Lukač, D. (2019) Porezi i doprinosi: Oporezivanje dohotka sportaša. TEB Poslovno savjetovanje. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2019/oporezivanje-dohotka-sportasa/> [22.04.2022.]
3. Lukač, D. (2021) Porezi i doprinosi: Oporezivanje dohotka trenera. TEB Poslovno savjetovanje. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2021/oporezivanje-dohotka-trenera/> [22.04.2022.]
4. Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2021. godinu (Narodne novine, broj 141/2020)
5. Opći porezni zakon (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21)
7. Pravilnik o registru sportskih djelatnosti (Narodne novine, broj 112/2006)
8. Službena stranica Ministarstva turizma Republike Hrvatske. Dostupno na: <https://mint.gov.hr/drzavna-nagrada-za-sport-franjo-bucar/21591> [31.05.2022.]
9. Zakon o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18)
10. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14)
11. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)
12. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)
13. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20)
14. Zakon o računovodstvu (Narodne novine, broj 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20)
15. Zakon o sportu (Narodne novine, broj 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20)

PRILOZI

Popis tablica

Tablica 1: Porezni status profesionalnih sportaša	13
Tablica 2: Porezni status sportaša amatera.....	14
Tablica 3: Porezni status ostalih djelatnika u sportu	15
Tablica 4: Primjer obveza poreza i doprinosa za fizičke osobe u sportskoj djelatnosti.....	16
Tablica 5: Iznosi neoporezivih naknada.....	18
Tablica 6: Aktivni porezni obveznici - fizičke i pravne osobe, upisani u registar poreznih obveznika u odnosu na obveznike registrirane u sportskoj djelatnosti	19
Tablica 7: Fizičke osobe registrirane u sportskoj djelatnosti	20
Tablica 8: Pravne osobe registrirane u sportskoj djelatnosti.....	21
Tablica 9: Registar poreza na dodanu vrijednost	23
Tablica 10: Fizičke osobe, sportske djelatnosti u sustavu Poreza na dodanu vrijednost	24
Tablica 11: Pravne osobe, sportske djelatnosti u sustavu Poreza na dodanu vrijednost.....	25
Tablica 12: Iznosi dohotka/dobiti i gubitka sportskih djelatnosti u odnosu na sve porezne obveznike	26
Tablica 13: Pregled darovanja iskazanih u poreznim prijavama.....	27
Tablica 14: Pregled evidentiranih iznosa neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportskih stipendija sportaša	28

Popis slika

Slika 1: Državna nagrada za sport "Franjo Bučar".....	17
Slika 2: Način oporezivanja fizičkih osoba sportskih djelatnosti	22
Slika 3: Način oporezivanja neprofitnih pravnih osoba sportskih djelatnosti.....	22
Slika 4: Odnos isplaćenih neoporezivih primitaka s osnove nagrada za sportska dostignuća i sportskih stipendija od 2019. do 2021. godine.....	28

PU005527143

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 112-01/21-01/412
URBROJ: 513-07-21-08-22-5
Zagreb, 5. siječnja 2022.

Na temelju članka 63. stavka 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 138/15. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17., 70/19. i 98/19.), na zahtjev službenice Sandre Štos za odobrenjem korištenja statističkih podataka Porezne uprave u svrhu izrade diplomskog rada, ravnatelj Porezne uprave donosi

ODLUKU

Odobrava se službenici SANDRI ŠTOS, poreznici II za naplatu i ovrhu u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, Službi za naplatu i ovrhu, Odjelu za naplatu i ovrhu III, u svrhu izrade diplomskog rada na specijalističkom diplomskom studiju Menadžment u sportu i turizmu na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu korištenje sljedećih podataka Informacijskog sustava Porezne uprave (ISPU), i to za 2019., 2020. i 2021. godinu:

- Podaci o odnosu broja aktivnih obveznika registriranih kao sportska djelatnost (NKD 9311-9319) u odnosu na ukupan broj aktivnih poreznih obveznika (poduzetnika) upisanih u Registar poreznih obveznika za godine 2019. do 2021.
- Aktivan status 2019. do 2021. godine za pravne osobe – profitne, neprofitne, ostalo i fizičke osobe – poslovne knjige, paušal, porez po odbitku, dobit
- Pregled prihoda (dobiti), odnosno primitaka (dohotka) poslovnih subjekata registriranih kao sportska djelatnost u odnosu na ukupno ostvaren prihod, odnosno primitak od svih poslovnih subjekata registriranih u RPO-u
- JOPPD – neoporezivi primici 29 i 56 (NKD 9311-9319)
- Podaci o oporezivim primicima s osnove drugog dohotka koji se odnose na sportaše, vrste: 4007, 4013, 4022 i 4023 (NKD 9311-9319)
- Iskazane donacije – ukupno (NKD 9311-9319)

Obrazloženje

Odlukom o odobrenju financiranja troškova školarine za formalno obrazovanje KLASA: 131-01/21-01/58, URBROJ: 513-07-21-08-21-84 od 1. listopada 2021. godine Ministarstvo financija, Porezna uprava odobrilo je službenici Sandri Štos financiranje troškova školarine dvogodišnjeg izvanrednog specijalističkog diplomskog studija Menadžment turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu.

Ugovorom o međusobnim pravima i obvezama po osnovi financiranja troškova formalnog obrazovanja KLASA: 131-01/21-01/97, URBROJ: 513-07-21-08-21-2 od 20. listopada 2021. godine Ministarstvo financija, Porezna uprava se obvezala financirati troškove školarine druge godine studija za imenovanu službenicu.

Službenica Sandra Štos, poreznica II za naplatu i ovrhu u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, Službi za naplatu i ovrhu, Odjelu za naplatu i ovrhu III, podnijela je 20. prosinca 2021. godine zamolbu da joj se u svrhu izrade diplomskog rada na specijalističkom diplomskom studiju Menadžment u sportu i turizmu na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu odobri korištenje podataka iz Informacijskog sustava Porezne uprave (ISPU) za 2019., 2020. i 2021. godinu, i to kako slijedi:

- Podaci o odnosu broja aktivnih obveznika registriranih kao sportska djelatnost (NKD 9311-9319) u odnosu na ukupan broj aktivnih poreznih obveznika (poduzetnika) upisanih u Registar poreznih obveznika za godine 2019. do 2021.
- Aktivan status 2019. do 2021. godine za pravne osobe – profitne, neprofitne, ostalo i fizičke osobe – poslovne knjige, paušal, porez po odbitku, dobit
- Pregled prihoda (dobiti), odnosno primitaka (dohotka) poslovnih subjekata registriranih kao sportska djelatnost u odnosu na ukupno ostvaren prihod, odnosno primitak od svih poslovnih subjekata registriranih u RPO-u
- JOPPD – neoporezivi primici 29 i 56 (NKD 9311-9319)
- Podaci o oporezivim primicima s osnove drugog dohotka koji se odnose na sportaše, vrste: 4007, 4013, 4022 i 4023 (NKD 9311-9319)
- Iskazane donacije – ukupno (NKD 9311-9319)

Pomoćnica ravnatelja u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Sektoru za razvoj aplikativnih rješenja i informacijskog sustava na predmetni zahtjev očitovala se dopisom KLASA: 112-01/21-01/412, URBROJ: 513-07-21-02-21-3 od 28. prosinca 2021. godine u kojem navodi da tražene podatke imaju u Informacijskom sustavu Porezne uprave i da ih mogu dostaviti.

Pomoćnica ravnatelja u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Sektoru za normativnu djelatnost, edukaciju i međunarodnu suradnju na predmetni zahtjev očitovala se dopisom KLASA: 112-01/21-01/412, URBROJ: 513-07-21-01-22-4 od dana 5. siječnja 2022. godine u kojem navodi da statistički podaci kojima Porezna uprava raspolaže za različite kategorije poreznih obveznika i različite kategorije primitaka (ukoliko se ne traže podaci o pojedinim poreznim obveznicima) ne predstavlja kršenje obveze čuvanja porezne tajne iz članka 8. OPZ-a.

Slijedom navedenoga, odlučeno je kao u izreci.

UPUTA O ZAŠTITI PRAVA:

Protiv ove odluke službenica može, sukladno odredbi članka 133. stavka 1. Zakona o radu, podnijeti zahtjev za zaštitu prava Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Sektoru za financije, pravne poslove i upravljanje ljudskim potencijalima, Službi za službeničke poslove, Zagreb, Boškovićeve 5, u roku od 15 dana od dana dostave ove odluke, odnosno od saznanja za povredu prava. Zahtjev se podnosi neposredno ili putem pošte preporučeno u dva istovjetna primjerka.

Sukladno odredbi članka 133. stavka 2. i 6. Zakona o radu, ukoliko zahtjevu službenice za zaštitu prava ne bude udovoljeno, službenica može u daljnjem roku od 15 dana, a po isteku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za zaštitu prava Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Sektoru za financije, pravne poslove i upravljanje ljudskim potencijalima, Službi za službeničke poslove, Zagreb, Boškovićeve 5, zahtijevati zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom za radne sporove.

RAVNATELJ

Božidar Kutleša, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Sandri Štos
2. Područnom uredu Zagreb
3. Sektoru za razvoj aplikativnih rješenja i informacijskog sustava
4. Službi za službeničke poslove
5. Odjelu – Pisarnici

